

Финансиски извештаи и Извештај на независните ревизори

Агенција за државни патишта, Скопје

31 декември 2012

Содржина

	Страна
Извештај на независните ревизори	1
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за сопствата добивка	5
Извештај за промените во капиталот	6
Извештај за паричните текови	7
Белешки до с/финансиските извештаи	8

Извештај на независните ревизори

До Раководството на:

Агенција за државни патишта, Скопје

Grant Thornton DOO
M.H.Jacim 52 v. 17
1000 Skopje
Macedonia

T +389 (0) 3214 710
F +389 (0) 3214 710
www.grant-thornton.com.mk

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Агенција за државни патишта, Скопје ("Агенцијата"), составени од Извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2012 година, и Извештај за сеопфатната добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните од 4 до 33.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи согласно Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување кои се прифатени и објавени во Република Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои не содржат материјално значајни грешки како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да дадеме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално значајни грешки во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Агенцијата со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Агенцијата. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Шие веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

Како што е објавено во Белешките 2.4 и 5 кон финансиските извештаи, со состојба на 31 декември 2012 година, нето евидентираната вредност на недвижностите, постројките и опремата изнесува 49,383,520 илјади Денари. Недвижностите, постројките и опремата се признаени во финансиските извештаи на Агенцијата според нивната ревалоризирана набавна вредност намалена за соодветната исправка на вредноста при што ревалоризацијата е пресметувана и признавана на годишно ниво со примена на официјално објавени коефициенти од страна на Државниот завод за статистика. Ваквиот период во последователното признавање не е во согласност со прифатената рамка за последователно признавање на материјалните средства во сметководството на Агенцијата, заснован на одредбите на МСС 16 Недвижности, постројки и опрема кој бара материјалните средства да бидат признаени според нивната историска набавна вредност намалена за соодветната исправка на вредност или пак како дозволен алтернативен период, според нивната објективна вредност која претставува пазарна вредност утврдена врз основа на резултатите од претходно извршена проценка од страна на независни професионални проценители. Следствено, ние не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на евидентираната вредност на недвижностите, постројките и опремата на Агенцијата на датумот на известување.

Како што е понатаму објавено во Белешките 5 и 11 кон финансиските извештаи, во текот на 2012 година Агенцијата изврши корекција на евидентираните износ на ревалоризација на недвижностите, постројките и опремата за 2011 година во износ од 807,954 илјади Денари. Ваквото пристап на корекција на идентификувана сметководствена грешка не е во согласност со прифатената сметководствена политика која бара корекцијата на материјалните грешки од претходниот период да се направи ретроактивно, во првиот сет на финансиски извештаи кои се одбрани за издавање откако тие ќе бидат откриени со повторно прикажување на споредбените износи за претходниот презентирајќи период во кој настанала грешката.

Како што е понатаму објавено во Белешката 15 кон финансиските извештаи, во текот на 2012 година, согласно тековната законска регулатива, Агенцијата прими од буџетот на Република Македонија средства во вкупен износ од 1,235,000 илјади Денари со намена за изградба, реконструкција, одржување и заштита на јавните патници. Горенаведениот износ во целост е признаен како приход за годината која заврши на 31 декември 2012. Ваквото признавање на приходи не е во согласност со прифатената сметководствена политика објавена во белешка 2.14 кон придружните финансиски извештаи, според која државните поддршки треба да бидат признаени во добивката или загубата на систематска основа во периодите во кои Агенцијата ги користи како расходи поврзаните трошоци за кои поддршките се наменети.

Поради природата на сметководствената евиденција на Агенцијата, ние не бевме во состојба да утврдиме дека примените средства во вкупен износ од 1,235,000 илјади Денари, кои се во целост признени како приходи за годината која заврши на 31 декември 2012, се искористени како расходи за поврзаните трошоци за кои средствата се наменети. Следствено, ние не бевме во состојба да го утврдиме износот и ефектот на евентуалните потребни корекции во финансиските извештаи на Агенцијата со состојба на и за годината која заврши на 31 декември 2012 година.

Мислење со резерва

Наше мислење е дека, освен за ефектите од прашањата дискутирани во пасусот "Основа за мислење со резерва", финансиските извештаи, во сите материјални аспекти, ја претставуваат објективно финансиската состојба на Агенцијата на ден 31 декември 2012 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување кои се прифатени и објавени во Република Македонија.

Нагласок врз одредени прашања

Како што е обелоденето во Белешка 22 кон финансиските извештаи, со состојба на 31 декември 2012 година, судските постапки кои се водат против Агенцијата изнесуваат вкупно 906,021 илјади Денари. Не е евидентирано било какво резервирање на денот на известување бидејќи Раководството на Агенцијата смета дека истите нема да резултираат во материјално значајни обврски и одлиги на средства.

Нашето мислење не е квалификувано во однос на горенаведеното прашање.

Останати прашања

Финансиските извештаи на Агенцијата со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2011 година се ревидирани од страна на друг ревизор кој во својот извештај од 18 јули 2012 година изразил мислење со резерва за истите.

Скопје,
02 ноември 2013 година

Грант Торнтон ДОО

Финансиски извештај
31 декември 2012 година

Извештај за финансиската состојба

	Белешка	Во илјади Денари	
		2012	2011
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	49,383,520	47,339,658
Аванси за недвижности, постројки и опрема	6	289,125	320,785
Дадени позајмици	7	153,126	116,880
		49,825,771	47,777,323
Тековни средства			
Залихи	8	564	629
Останати побарувања	9	14,504	4,197
Тековна достасаност на дадени позајмици	7	17,184	9,636
Парични средства и еквиваленти	10	248,862	162,847
		282,114	177,309
Вкупно средства		50,107,885	47,954,632
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
	11		
Капитал на сопственикот		19,973,671	19,973,671
Резерви		9,796,453	8,204,819
Акумулирана добивка		9,156,672	8,486,593
		38,926,796	36,665,083
Обврски			
Нетековни обврски			
Разграничени донации	12	582,145	602,061
Примени позајмици	13	9,045,899	8,986,508
		9,628,044	9,588,569
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи и останати обврски	14	515,866	810,187
Тековна достасаност на примени позајмици	13	1,037,179	890,793
		1,553,045	1,700,980
Вкупно обврски		11,181,089	11,289,549
Вкупно капитал и обврски		50,107,885	47,954,632

Овие финансиски извештај се одобрени од Раководството на Агенцијата за државни патинта, Скопје на ден 28 февруари 2013 година и се потпишани во негово име од:

Г-дин Љупчо Георгиевски
В.Д. Директор

Извештај за сеопфатната добивка

	Белешка	Во илјади Денари	
		2012	2011
Приходи од надомести	15	3,365,674	3,570,649
Останати оперативни приходи	16	162,073	141,930
Бруто добивка		3,527,747	3,712,579
Расходи од деловното работење	17	(1,083,858)	(1,221,413)
Депрецијација	5	(1,317,614)	(1,248,536)
Трошоци за вработени	18	(58,563)	(27,089)
Останати деловни расходи	19	(139,598)	(89,564)
Добивка од деловни активности		928,114	1,125,977
Финансиски (расходи)	20	(262,244)	(248,351)
Добивка пред оданочување		665,870	877,626
Даночен расход		-	-
Добивка за годината		665,870	877,626
Останата сеопфатна добивка за годината		-	-
Вкупна сеопфатна добивка за годината		665,870	877,626

Финансиски извештај
31 декември 2012 година

Извештај за промените во капиталот

	Капитал на сопственикот	Резерви	Во илјади Денари	
			Акумулирана добивка	Вкупно
На 1 јануари 2012	19,973,671	8,204,819	8,486,593	36,665,083
Ревалоризација на недвижности, построки и опрема	-	2,399,588	-	2,399,588
Корекции во пресметаната ревалоризација за 2011 година	-	(807,954)	-	(807,954)
Останати корекции	-	-	4,209	4,209
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	1,591,834	4,209	1,595,843
Добивка за годината	-	-	665,870	665,870
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	665,870	665,870
На 31 декември 2012	19,973,671	9,796,453	9,156,672	38,926,796
На 1 јануари 2011	19,973,671	3,896,475	7,608,967	31,479,113
Ревалоризација на недвижности, построки и опрема	-	4,308,344	-	4,308,344
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	4,308,344	-	4,308,344
Добивка за годината	-	-	877,626	877,626
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	877,626	877,626
На 31 декември 2011	19,973,671	8,204,819	8,486,593	36,665,083

Финансиски извештај
31 декември 2012 година

Извештај за паричните текови

	Белешка	Во илјади Денари	
		2012	2011
Оперативни активности			
Добивка пред оданочување		665,870	877,626
Корекции за:			
Депрецијација		1,317,614	1,248,536
Приходи од донации		(21,156)	(20,949)
Неотпишана вредност на расходувани основни средства		423	215
Расходи за камати, нето		252,738	238,165
Ефекти од курсни разлики		9,506	10,186
<i>Добивка од работење пред промени во оперативни средства и обврски</i>		2,224,995	2,353,779
<i>Промени во оперативните средства и обврски</i>			
Залихи		65	61
Побарувања од купувачи и останати побарувања и аванси за недвижности, постројки и опрема		21,353	65,315
Обврски кон добавувачи и останати обврски		(326,662)	302,728
		1,919,751	2,721,883
Платени камати		(218,481)	(238,165)
		1,701,270	2,483,718
Инвестициони активности			
Дадени позајмици, нето		(43,794)	(54,974)
Набавка на недвижности, постројки и опрема		(1,768,732)	(3,089,546)
		(1,810,526)	(3,144,519)
Финансиски активности			
Приливи од долгорочни позајмици со камата		196,271	760,144
		196,271	760,144
Нето промена на паричните средства		87,015	99,343
Парични средства и еквиваленти на почетокот		162,847	63,504
Парични средства и еквиваленти на крајот	10	249,862	162,847

Белешки кон финансиските извештаи

1 Општи податоци

Агенцијата за државни патишта, Скопје (во понатамошниот текст "Агенцијата") е правно лице во државна сопственост, основана во согласност со Законот за јавни патишта заради управување, одржување, заштита, развој и унапредување на мрежата на државните (магистрални и регионални) патишта на Република Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Агенцијата е ул. "Даме Груев" бр. 14, 1000 Скопје, Република Македонија.

Основната дејност на Агенцијата се состои во следните работи:

- Планирање на изградба, реконструкција, одржување и заштита на државните (магистрални и локални) патишта;
- Извршување на изградба, реконструкција, одржување и заштита на државните (магистрални и локални) патишта;
- Вршење на инвеститорски работи во врска со јавните патишта;
- Задолжување кај домашни и странски финансиски институции заради финансирање;
- Други работи утврдени со Законот.

Со состојба на 31 декември 2012 година Агенцијата има 320 вработени (2011: 54).

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва ("Службен весник на РМ" бр. 28/2004 ... 24/2011) и Правилникот за водење сметководство ("Службен весник на РМ" бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ). Меѓународните стандарди за финансиско известување од овој правилник ги содржат Меѓународните сметководствени стандарди. Меѓународните стандарди за финансиско известување, Толкувањата на постојниот комитет за толкување, Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди заклучно со 1 јануари 2009 година.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Основа за подготовка (продолжува)

Финансиските извештаи се изготвени според историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), до колку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ применети во Р. Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара раководството на Агенцијата да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2012 и 2011 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари. Онаму каде што е неопходно, презентацијата на споредбените податоци е прилагодена согласно промените во презентацијата во тековната година.

2.2 Промени во сметководствените политики и обелоденувања

а) Примена на "Презентација на ставки од Останата сеопфатна добивка" (Измени на МСС 1)

Агенцијата изврши примена на "Презентација на ставки од Останатата сеопфатна добивка" (Измени во МСС 1). Имените во МСС 1 стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јули 2012 година и бараат ентитетите да ги групираат ставките презентирани во Останата сеопфатна добивка како ставки кои, во согласност со останатите МСФИ, нема да бидат рекласификувани последователно во добивки и загуби и ставки кои ќе бидат рекласификувани последователно во добивки и загуби кога одредени услови ќе бидат исполнети. Постојечката можност да се презентираат ставките во Останата сеопфатна добивка пред оданочување или по оданочување останува непроменета; сепак, доколку ставките се презентирани пред оданочување, тогаш измените на МСС 1 бараат данокот кој се однесува на секоја од двете групи на Останатата сеопфатна добивка да биде прикажан одделно.

б) Стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди кои сепак не се во сила и не се применети пред датумот на стапување во сила од страна на Агенцијата

На датумот на одобрување на овие финансиски извештаи, одредени нови стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди се издадени од страна на OMCC, но сепак не се во сила и не се применети од страна на Агенцијата пред датумот на стапување во сила (освен за измените на МСС 1 прикажани погоре).

Раководството предвидува дека сите релевантни објави ќе бидат применети во сметководствените политики на Агенцијата во првиот период кој почнува по датумот на стапување во сила на објавата. Подолу се презентирани подетално информациите за новите стандарди, измени и толкувања релевантни за финансиските извештаи на Агенцијата. Одредени нови стандарди и толкувања исто така се издадени, но не се очекува да имаат материјално влијание врз финансиските извештаи на Агенцијата.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Промени во сметководствените политики и обелоденувања (продолжува)

МСФИ 9 Финансиски инструменти (МСФИ 9)

ОМСС има за цел целосно да го замени МСС 39 Финансиски инструменти: Признавање и мерење. До денес, се издадени поглавјата кои се однесуваат на признавање, класифицирање, мерење и депризнавање на финансиските средства и обврски. Овие поглавја стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2015 година. Останатите поглавја кои се однесуваат на методологијата за опитување и сметководство за хеџинг сеуште се во процес на развој. Понатаму, во ноември 2011 година, ОМСС привремено одлучи да направи одредени ограничени модификации на моделот за класификација на финансиските средства според МСФИ 9 со цел да натласи одредени прашања во врска со примената. Раководството на Агенцијата треба да го процени влијанието на овој нов стандард врз финансиските извештаи на Агенцијата. Сепак, Раководството не очекува да изврши примена на МСФИ 9 се додека сите негови поглавја не бидат издадени, кога ќе може целосно да се процени влијанието на сите настанати измени.

МСФИ 13 Мерење на објективна вредност (МСФИ 13)

МСФИ 13 ја појаснува дефиницијата за објективна вредност и дава поврзано упатство и подобро обелоденувања за мерењето на објективната вредност. МСФИ 13 нема влијание на тоа кои ставки е потребно да бидат мерени по објективна вредност. Истиот е применлив проспективно за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година. Раководството на Агенцијата е во процес на резидирање на своите методологии на проценка заради нивно усогласување со новите барања и сеуште не го проценило нивното влијание врз финансиските извештаи на Агенцијата.

Измени на МСС 19 “Користи за вработените” (Измени на МСС 19)

Измените на МСС 19 вклучуваат одреден број на цели подобрувања во стандардот. Воглавно, промените се однесуваат на планови за дефинирани користи. Тие:

- го отстрануваат “методот коридор” и бараат ентитетите да ги признаат сите актуарски добивки и загуби кои настануваат во период на известување
- го менуваат начинот на мерење и презентирање на одредени компоненти од плановите за дефинирани трошоци
- ги зајакнуваат барањата за обелоденување, вклучувајќи ги и информациите за карактеристиките на плановите за дефинирани користи и ризици на кои ентитетите се изложени преку учество во истите.

Измените на МСС 19 стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година и ќе се применуваат ретроспективно.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Промени во сметководствените политики и обелоденувања (продолжува)

Пребивање на финансиски средства и финансиски обврски (Измени на МСС 32)

Измените на МСС 32 вклучуваат упатство за примена со цел да се појаснат неконзистентностите во примената на МСС 32 критериумот за пребивање на финансиските средства и финансиските обврски во следниве две области:

- значењето на "тековно има законски извршно право за пребивање"
- дека одредени системи за бруто пребивање може да се сметаат како нето пребивање.

Измените на МСС 32 стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2014 година и ќе се применуваат ретроспективно. Раководството не предвидува овие измени да имаат материјално значајно влијание врз финансиските извештаи на Агенцијата.

Обелоденувања - Пребивање на финансиски средства и финансиски обврски (Измени на МСФИ 7)

Во рамките на МСФИ 7 Финансиски инструменти: Обелоденувања (МСФИ 7) беа додадени одредени квалитативни и квантитативни обелоденувања кои се однесуваат на бруто и нето износите на признаените финансиски инструменти кои се: (а) пребивени во извештајот за финансиската состојба и (б) предмет на извршено пребивање од главни договори за пребивање и слични договори, дури и ако не е пребивено во извештајот за финансиската состојба. Измените стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година како и меѓупериодично во рамките на тие годишни периоди. Раководството не предвидува материјално значајно влијание на овие измени врз финансиските извештаи на Агенцијата.

Годишни Подобрувања 2009-2011 (Годишни Подобрувања)

Годишните Подобрувања 2009-2011 (Годишни Подобрувања) извршија одредени мали измени во голем број на МСФИ. Измените кои се однесуваат на Агенцијата се прикажани подолу:

Појаснување на барањата за почетен извештај за финансиската состојба:

- појаснување дека соодветен датум за почетниот извештај за финансиската состојба е почетокот на претходниот период (при што не е повеќе потребно да бидат презентирани придружни белешки)
- потенцира споредбени барања за почетниот извештај за финансиската состојба кога ентитетот прави промена во сметководствените политики или прави ретроспективни политорни прикажувања или рекласификации, во согласност во МСС 8.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Промена во сметководствените политики и обелоденувања (продолжува)
Годишни Подобрувања 2009-2011 (Годишни Подобрувања) (продолжува)

Појаснување на барањата за споредбени информации кои ги надминуваат минималните барања:

- појаснување дека не е потребно да бидат презентирани дополнителни информации за финансискиот извештај во форма на целосен сет на финансиски извештаи за периоди кои ги надминуваат минималните барања.
- барања дека било кои дополнителни информации треба да бидат презентирани во согласност со МСФИ и дека ентитетот треба да презентира споредбени информации во придружните белешки за тие дополнителни информации.

Даночен ефект од распределбата на сопствениците на инструменти на капиталот:

- потенцира согледана недоследност помеѓу МСС 12 Данок на добивка (МСС 12) и МСС 32 Финансиски инструменти: Презентација (МСС 32) во однос на признавање на влијанието на данокот на добивка кое се однесува на распределбите на сопствениците на инструменти на капиталот и на трансакциските трошоци кои произлегуваат од трансакција со капиталот.
- појаснување дека намерата на МСС 32 е да ги следи барањата на МСС 12 за сметководство на данокот на добивка кое се однесува на распределбите на сопствениците на инструменти на капиталот и на трансакциските трошоци кои произлегуваат од трансакција со капиталот.

Сегментни информации за вкупни средства и обврски:

- појаснување дека вкупните средства и обврски за одреден известувачки сегмент треба да бидат објавени, ако и само ако: (а) мерење на вкупните средства или вкупните обврски (или двете заедно) е редовно доставено до Раководството; (б) постои материјална значајна измена од мерењата кои биле објавени во последните годишни финансиски извештаи за тој известувачки сегмент.

Годишните Подобрувања презентирани погоре стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година. Раководството не предвидува материјално значајно влијание на овие измени врз финансиските извештаи на Агенцијата.

2.3 Трансакции во странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во маједи Денари со примена на официјалниот среден девизен курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари по средниот курс на Народната Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатна добивка како финансиски приходи или расходи за пресметковниот период.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Трансакции во странски валути (продолжува)

Средните девизни курсеви применети за прикажување на позициите во извештајот за финансиска состојба денонирани во странска валута се следните:

1 EUR	31 декември 2012 година 61.5000 Денари	31 декември 2011 година 61.5050 Денари
-------	---	---

2.4 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата стекнати се евидентирани според нивната ревалоризирана набавна вредност намалена за соодветната ревалоризирана акумулирана депрецијација, при што ревалоризацијата е пресметувана и признавана на годишно ниво со примена на официјално објавени коефициенти од страна на Државниот завод за статистика. Коефициентот за ревалоризација за 2012 година изнесува 0.085 (2011: 0.083). Ефектот на ревалоризација на недвижностите, постројките и опремата се евидентира како зголемување на ревалоризационата резерва, а депрецијацијата се пресметува почнувајќи од следната година на ревалоризирана вредност на недвижностите, постројките и опремата утврдена на крајот од претходната година.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои директно можат да се припишат на набавката на средството. Трошоците за средства изградени во сопствена режија ги вклучуваат трошоците за материјали и директна работна сила, како и останатите трошоци настанати за нивно доведување до употребна состојба и трошоците за нивно демантирање и отстранување од локацијата на која се поставени.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите, постројките и опремата.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Агенцијата поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Набавната вредност на заменет дел не се признава. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во извештајот за сопствена добивка во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Депрецијацијата се пресметува пропорционално со цел локација на набавната вредност на имотот, зградите и опремата во текот на нивниот проценет век на употреба.

Во табелата што следи е прикажан проценетиот век на употреба на недвижностите, постројките и опремата:

	31 декември 2012	31 декември 2011
Градежни објекти	100 години	100.00 години
Патишта	14.29-33.33 години	14.29-33.33 години
Опрема	5-8.33 години	5.00-8.33 години

Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој износ се намалува до неговиот надоместлив износ (Белешка 2.5).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања или ставање кон употреба се одредуваат по пат на споредба на приливите од отуѓување со евидентираните износи и се евидентираат во извештајот за сеопфатна добивка како деловни приходи/расходи.

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на имот, згради и опрема се капитализираат, за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентираат како трошок.

Трошоците за редовно одржување и поправки се евидентираат како деловни расходи во моментот на нивното настанување. Унапредувањата во постоечките средства се капитализираат во моментот на нивното настанување.

2.5 Оштетување на нефинансиските средства

Средствата подложни на депрецијација се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираните износи на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираните износи на средствата го надминуваат нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување во извештајот за сеопфатна добивка. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продајната цена и употребната вредност на средствата. Нето продајната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни парични приливи кои се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, доколку тоа не е можно, за целата единица која генерира готовина.

2.6 Финансиски средства

Финансиските средства се класифицираат во следните категории: кредити и побарувања, финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства кои се чуваат до доспевање. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на иницијалното признавање.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се јавуваат кога Агенцијата одобрува пари или услуги директно на комитенти без намера за размена на побарувањето. Кредитите се признаваат кога готовината се авансира на позарувачите.

Кредитите и побарувањата на Агенцијата на датумот на билансирање се состојат од побарувања од купувачи и останати побарувања, дадени позајмици, како и парични средства и еквиваленти.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност за тргување и хартии од вредност според објективна вредност преку добивки или загуби определени како такви при почетното признавање. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка. Агенцијата нема средства класифицирани во оваа категорија на денот на Извештајот на финансиската состојба.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативни средства, кои се класифицирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Агенцијата нема средства класифицирани во оваа категорија на денот на Извештајот на финансиската состојба.

Финансиски средства чувани до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се не-деривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои Раководството на Агенцијата има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Агенцијата продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на оние средства се рекласифицира во финансиските средства расположливи за продажба.

Агенцијата нема средства класифицирани во оваа категорија на денот на Извештајот на финансиската состојба.

Иницијално признавање и депризнавање

Набавките и продажбите на финансиските средства расположливи за продажба и оние кои се чуваат до доспевање се евидентираат на датумот на купувањето - датум на кој нито Агенцијата има обврска да го купи или продаде средството. Кредитите и побарувањата се признаваат кога готовината се авансира на позајмувачите.

Финансиските средства, освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, иницијално се признаваат по објективна вредност зголемена за трошоците на трансакцијата.

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Агенцијата ги пренела значително сите ризици и користи од сопственост.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Последователно мерење

По почетното признавање, Агенцијата ги мери финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, и расположливите-за-продажба финансиски средства по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настаат при нивната продажба.

Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на Извештајот за финансиска состојба. Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Агенцијата ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената.

Доколку вредноста на сопственичките инструменти не може соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Вложувањата чувани-до-досиевање и кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради оштетување.

Реализираните добивки и загуби како и нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства кои се определени како средства по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките и загубите во периодот во кој настануваат. Нето промените во објективната вредност на финансиските средства класифицирани како средства по објективна вредност преку добивките и загубите го вклучуваат и приходот од камата.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи-за-продажба се признаваат во сопствената добивка, освен загубите од оштетување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во добивките и загубите. При продажба или оштетување на финансиските средства расположливи-за-продажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во сопствената добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

2.7 Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на повдериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.8 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувањата од купувачи иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, исто од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Агенцијата нема да може да ги наплати сите побарувања според нивните оригинални услови на плаќање.

Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентиранот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат.

Евидентиранот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во извештајот за сопствена добивка. Во случај на неплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка во извештајот за сопствена добивка.

2.9 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти вклучуваат парични средства по видување на сметки кај домашни банки и готовина во благајна. За цели во извештајот за паричните текови, парите и паричните еквиваленти вклучуваат и девизни депозити на сметката на НБРМ по основ на неискористени средства од повлечени странски кредитни линии.

2.10 Капитал, резерви и акумулирана добивка

(а) Капитал на сопственикот

Капиталот на сопственикот ја претставува објективната вредност на монетарните и немонетарните влогови доделени од страна на основачот на датумот на почетниот биланс на Агенцијата.

(б) Резерви

Резервите, кои се состојат од ревалоризациони резерви, се создадени по пат на ревалоризација на набавната вредност и акумулираната депрецијација на недвижностите, постојките и опремата, при што ревалоризацијата се пресметува и признава на годишно ниво со примена на официјално објавени коефициенти од страна на Државниот завод за статистика.

(в) Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат реализираните, нераспределени добивки од тековниот и претходните периоди.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.11 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман.

Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од обврски кон добавувачи и останати обврски.

Обврски кон добавувачи

Обврските спрема добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Обврските спрема добавувачи се депризираат во моментот кога се измирени, откажани или истечени.

Останати обврски

Останатите обврски се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Останатите обврски се депризираат во моментот кога се измирени, откажани или истечени.

2.12 Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Агенцијата има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на сите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Обврски при пензионирање на вработените

Агенцијата врши исплата на надомести при пензионирањето на вработените согласно соодветните домашни законски одредби. Агенцијата нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

Надомест за прекин на работниот однос

Надомест за прекин на работниот однос се плаќа кога работниот однос е прекинат пред редовниот датум на пензионирање, или кога вработениот доброволно прифаќа прекин на работниот однос во замена за овој надомест. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие надомести на вработените.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.13 Резервирања

Резервирање се признава кога Агенцијата има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се коргираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на временската вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската. Резервирања не се признаваат за идни загуби од работење.

2.14 Признавање на приходите и расходите

Приходите се состојат од приходи од надоместоци утврдени со Законот за патиишта и останати оперативни приходи, прикажани во Белешка 15 и 16. Приходите се признаваат како што следи:

Приходи од надоместоци

Приходите од надоместоци се признаваат доколку е веројатно дека идните економски користи ќе бидат прилив за Агенцијата и доколку овие користи можат веродостојно да се измерат.

Донации и државни поддршки

Приходите од донации и државна поддршка почетво се признаваат како одложени приходи кога постои разумна сигурност дека тие ќе бидат примени и дека Агенцијата ќе ги исполни условите поврзани со давањето на донацијата. Донациите и поддршките кои претставуваат надомест на трошоци кои ги направила Агенцијата се признаваат во добивките или загубите на систематска основа во периодот во кој трошоците се признаени. Донациите кои претставуваат надомест за набавна вредност на средства на Агенцијата се признаваат во добивките или загубите на систематска основа пропорционално распоредени низ животниот век на средството.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

2.15 Преземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Неизвесните средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи.

Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирања доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.16 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Агенцијата со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.17 Сегментно известување

Деловен сегмент претставува група на средства и деловни активности за обезбедување на услуги, кои се подложни на ризици различни од оние кај други деловни сегменти. Географскиот сегмент пак обезбедува производи и услуги во рамки на одредено економско опкружување подложно на ризици различни од оние кај другите географски сегменти.

2.18 Настани по датумот на известување

Насташите по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на субјектот на денот на известување (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Настаните по датумот на известување за кои не може да се врши корегирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

3 Управување со финансиски ризици**3.1 Фактори на финансиски ризици**

Деловните активности на Агенцијата се изложени на различни финансиски ризици, вклучувајќи ризик од кредитирање, како и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Агенцијата се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимизирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното рабрување на Агенцијата.

Управувањето со ризици на Агенцијата го врши Управниот Одбор врз основа на претходно одобрени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на соодветни хартии од вредност и вложување на вишок ликвидни средства.

3.2 Пазарни ризици*Ризик од курсни разлики*

Агенцијата е изложена на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото. Агенцијата не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Агенцијата е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Сегашната вредност на средствата и обврските на Агенцијата деноминирани во странски валути е како што следи во табелата:

Средства	2012 (000 МКД)	2011 (000 МКД)
ЕУР	322,634	273,125
	322,634	273,125
Обврски		
ЕУР	10,083,078	9,877,301
	10,083,078	9,877,301

Анализа на сензитивност на странски валути

	Нето износ	% промени	Позитивни промени	2012 Негативни промени
ЕУР	(9,760,444)	2%	(195,209)	195,209
Добивка / (Загуба)	(9,760,444)		(195,209)	195,209

	Нето износ	% промени	Позитивни промени	2011 Негативни промени
ЕУР	(9,604,176)	2%	(192,084)	192,084
Добивка / (Загуба)	(9,604,176)		(192,084)	192,084

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Анализа на сензитивност на странски валути (продолжува)

Анализата на сензитивност ги вклучува единствено монетарните ставки деномиирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 2%. Позитивниот, односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на странските валути за +/- 2%.

Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност

Ризикот од каматни стапки претставува ризик дека објективната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти ќе имаат промени поради промени во вредноста на пазарните каматни стапки. Агенцијата не е значајно изложена на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и готовински текови. Раководството на Агенцијата во најголема мера е одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност.

Следната табела ја прикажува изложеноста на Агенцијата на ризици од промена на каматни стапки.

	2012	Во илјади Денари 2011
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
Парични средства и еквиваленти	249,862	162,847
Останати побарувања	12,711	4,197
<i>Каматносни:</i>		
Дадени позајмици	170,310	126,516
Вкупно	432,883	293,560

	2012	Во илјади Денари 2011
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
Обврски кон добавувачи и останати обврски	481,609	810,187
Примени позајмици	-	100,418
<i>Каматносни:</i>		
Примени позајмици	10,083,078	9,776,883
Вкупно	10,564,687	10,687,488

Анализа на сензитивноста на каматните стапки

31 декември 2012	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	(9,912,768)	(198,255)	198,255
31 декември 2011	Нето износ		
Со променлива каматна стапка	(9,650,367)	(193,007)	193,007

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

3.3 Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува загуба која би била признаена на датумот на известување доколку договорната страна не ја изврши својата обврска во целост согласно одредбите од договорот.

Максималната изложеност на Агенцијата на кредитен ризик е претставена со евидентираниот износ на секое финансиско средство во извештајот за финансиска состојба, како што следи:

Класи на финансиски средства – евидентирана вредност	Во илјади Денари	
	2012	2011
Дадени позајмици	170,310	126,516
Останати побарувања	12,711	4,197
Парични средства и еквиваленти	249,862	162,847
	432,883	293,560

Старосната структура и квалитетот на останатите побарувања е обелоденета во Белешка 9.

3.4 Ризик од ликвидност

Цртенпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно парични средства и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувањата од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Агенцијата, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии. Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена достасаност на финансиските обврски на Агенцијата. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

31 декември 2012

	Во илјади Денари					Вкупно
	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	12-36 месеци	Над 36 месеци	
Обврски кон добавувачи и останати обврски	481,609	-	-	-	-	481,609
Примени позајмици	-	-	1,037,179	2,220,430	6,825,469	10,083,078
	481,609	-	1,037,179	2,220,430	6,825,469	10,564,687

31 декември 2011

	Во илјади Денари					Вкупно
	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	12-36 месеци	Над 36 месеци	
Обврски кон добавувачи и останати обврски	810,187	-	-	-	-	810,187
Примени позајмици	-	-	890,793	1,970,283	7,016,225	9,877,301
	800,316	-	890,793	1,970,283	7,016,225	10,687,488

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

3.5 Ризик при управување со капитал

Целите на Агенцијата при управување со капиталот се овозможување на Агенцијата да продолжи со поватамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за основачите и користи за други заинтересирани лица; како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Показател на задолженост

Показателот претставува однос на нето примените позајмици и вкупниот капитал. Нето примените позајмици се пресметани како вкупни примени позајмици (краткорочни и долгорочни) намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Следната табела дава преглед на показателот на задолженост на Агенцијата за 2012 и 2011 година.

	2012	2011
Примени позајмици (краткорочни и долгорочни)	10,083,076	9,877,301
Намалено за: Парични средства и еквиваленти	(249,862)	(162,847)
Нето обврски	9,833,216	9,714,454
Вкупно капитал	38,926,796	36,665,083
Показател на задолженост	0.25	0.26

3.6 Утврдување на објективната вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови.

Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на Раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Финансиските средства измерени според објективната вредност во извештајот за финансиска состојба се прикажуваат во согласност со хиерархијата на објективната вредност која ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Агенцијата нема средства класифицирани во оваа категорија на датумот на известување.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Утврдување на објективната вредност (продолжува)

3.5.2 Објективна вредност на финансиски средства кои не се презентирани по објективна вредност во извештајот за финансиска состојба

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност е прикажана во табелата подолу:

	Евидентиран в вредност 2012	Евидентирана на вредност 2011	Објективна вредност 2012	Објективна вредност 2011
Финансиски средства				
Кредити и побарувања				
Дадени позајмици	170,310	126,516	170,310	126,516
Останати побарувања	12,711	4,197	12,711	4,197
Парични средства и еквиваленти	249,862	162,847	249,862	162,847
	432,883	293,560	432,883	293,560
Финансиски обврски				
По-амортизирана набавна вредност				
Примени позајмици	10,083,078	9,877,301	10,083,078	9,877,301
Обврски кон добавувачи и останати обврски	481,609	810,187	481,609	810,187
	10,564,687	10,687,488	10,564,687	10,687,488

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетувања. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност поради нивното краткорочно доспевање.

Парични средства и еквиваленти

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски за кредити

Сметководствената вредност на обврските по кредити е приближна на нивната објективна вредност поради фактот што средствата се добиени со променливи каматни стапки.

Обврски спрема добавувачите и останати обврски

Сметководствената вредност на обврските спрема добавувачите и останатите обврски соодветствува на нивната објективна вредност поради нивното краткорочно доспевање.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Агенцијата, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Агенцијата се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентирањите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засноваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидирањите сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање ваљае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата ваљаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките**Оштетување кај нефинансиски средства**

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Оштетување кај финансиски средства**Останати побарувања**

Агенцијата пресметува оштетување за останати побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При проценка на соодветноста на загубата поради оштетување за останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правене претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2012 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5. Фактичките резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012 година
 (Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

5	Недвижности, постројки и опрема			Инвестиции	Вкупно
	Градежни објекти	Патишта	Опрема	во тек	
Набавна вредност					
На 01 јануари 2011 година	16,992	74,858,902	159,482	6,120,527	81,155,903
Набавки во текот на годината	-	73,073	3,600	3,012,872	3,089,545
Отписи и продажби во текот на годината	-	-	(13,039)	-	(13,039)
Ревалоризација	1,410	6,219,068	13,497	1,495,122	7,729,097
На 31 декември 2011/ 01 јануари 2012	18,402	81,151,043	163,540	10,628,521	91,961,506
Набавки	-	95,599	1,214	1,712,112	1,808,925
Превземените средства од Македонија Пат	-	-	15,014	-	15,014
Пренос од инвестиции во тек во аванси за недвижности, постојки и опрема	-	-	-	(42,158)	(42,158)
Отписи и продажби во текот на годината	-	-	(12,073)	-	(12,073)
Ревалоризација	975	4,300,939	9,103	523,755	4,834,772
Корекции во пресметаната ревалоризација за 2011 година	-	-	-	(807,954)	(807,954)
На 31 декември 2012	19,377	85,547,581	176,798	12,014,276	97,758,032
Акумулирана депрецијација					
На 01 јануари 2011 година	7,177	39,805,676	152,530	-	39,965,383
Депрецијација за годината	162	1,245,846	2,528	-	1,248,536
Отписи и продажби во текот на годината	-	-	(12,824)	-	(12,824)
Ревалоризација	609	3,407,276	12,868	-	3,420,753
На 31 декември 2011/ 01 јануари 2012	7,948	44,458,798	155,102	-	44,621,848
Депрецијација за годината	176	1,313,931	3,507	-	1,317,614
Акумулирана депрецијација на превземените средства од Македонија Пат	-	-	11,516	-	11,516
Отписи и продажби во текот на годината	-	-	(11,650)	-	(11,650)
Ревалоризација	431	2,425,930	8,823	-	2,435,184
На 31 декември 2012	8,555	48,198,659	167,298	-	48,374,512
Нето евидентирана вредност					
На 01 јануари 2011:	9,815	35,053,226	6,952	6,120,527	41,190,520
На 31 декември 2011	10,454	36,692,245	8,438	10,628,521	47,339,658
На 31 декември 2012	10,822	37,348,922	9,500	12,014,276	49,383,520

Инвестициите во тек со состојба на 31 декември 2012 година во вкупен износ од 12,014,276 илјади Денари (2011: 10,628,521 илјади Денари) се однесуваат на капитализирани трошоци за изградба на регионални и локални патишта.

Во текот на 2007 година, извршено е сметководствено активирање на инвестициите во градби, реконструкции и надградби на повеќе патни правци во вкупен износ од 682,141 илјади Денари, а кои произлегуваат од реализирани проекти за магистрални и локални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходни години (види белешка 12).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012 година
 (Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Залог врз недвижностите, постројките и опремата

На датумот на известување, Агенцијата нема заложени недвижности, постројки и опрема, како гаранција за одобрените позајмици и истите се користат во редовните оперативни активности на Агенцијата.

6	Аванси за недвижности, постројки и опрема	2012	2011
	Алпине Подружница Скопје	153,163	251,994
	Простор Куманово	52,652	-
	Илинден Струга	43,590	-
	ДФ Бетон Скопје	13,310	-
	ГД Гранит АД Скопје	10,236	53,691
	Електрософт Скопје	9,047	9,047
	Савез Скопје	7,127	-
	Прима Инжинеринг Скопје	-	6,053
		289,125	320,785
7	Дадени позајмици	2012	2011
	ЈП Македонски Железници	62,070	55,908
	Царинска Управа на РМ	108,240	70,608
		179,310	126,516
	Намалено за: тековна доставаност на дадени позајмици	(17,184)	(9,636)
		153,126	116,880
	Дадените позајмици во износ од 170,310 илјади Денари (2011: 126,516 илјади Денари) се состојат од повлечени средства од страна на Агенцијата од примената позајмица бр. 4859 МК од МБОР и истовремено дадени на ЈП Македонски железници и Царинска управа на РМ за нивните потреби согласно договорот за позајмицата со камата.		
8	Залихи	2012	2011
	Залиха на материјали	564	629
		564	629
9	Останати побарувања	2012	2011
	Аванси за тековно одржување на патишта	12,711	4,197
	Побарување за повеќе платен ДДВ	1,793	-
		14,504	4,197

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012 година

(Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Останати побарувања (продолжува)

Анализата на структурата на останатите побарувања со состојба на 31 декември 2012 и 2011 година е како што следи:

	Бруто	Резервирање поради оштетување	Нето евидентирани износ
2012			
Недоспелни побарувања	-	-	-
Доспелни, но неоштетени побарувања	14,504	-	14,504
Доспелни и оштетени побарувања	-	-	-
	14,504	-	14,504
2011			
Недоспелни побарувања	-	-	-
Доспелни, но неоштетени побарувања	4,197	-	4,197
Доспелни и оштетени побарувања	-	-	-
	4,197	-	4,197

Анализата на старосната структура на доспелните, но неоштетени побарувања со состојба на 31 декември 2012 и 2011 година е како што следи:

	2012	2011
до 30 дена	-	-
од 31 до 90 дена	-	-
од 91 до 120 дена	-	-
од 121 до 365 дена	12,711	4,197
над 365 дена	1,793	-
	14,504	4,197

10 Парични средства и еквиваленти

	2012	2011
Девизни депозити во НБРМ	152,324	146,609
Денарски сметки кај банки	97,032	15,875
Готовина во благајна	506	363
	249,862	162,847

Девизните депозити во НБРМ на 31 декември 2012 година во износ од 152,324 илјади Денари (2011: 146,609 илјади Денари) се состојат од неискористени повлечени средства од примените позајмици.

11 Капитал

Со состојба на 31 декември 2012 година, основната главница на Агенцијата изнесува 38,926,796 илјади Денари (2011: 36,665,083 илјади Денари) и претставува државен капитал со оглед на тоа дека Агенцијата е основана и регистрирана во согласност со Законот за јавни патишта.

Нето промените на капиталот на Агенцијата во текот на 2012 се состојат од зголемување врз основа на остварена добивка во износ од 665,870 илјади денари, зголемување на ревалоризационата резерва во износ од 2,399,588 илјади денари добиен по извршена ревалоризација на недвижностите, постројките и опремата, корекција/намалување за погрешно пресметана ревалоризација за 2011 година во износ од 807,954 илјади денари, како и зголемување врз основа на останати корекции во износ од 1,209 илјади денари.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012 година
(Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

12 Разграничени донации

	2012	2011
Состојба на 01 јануари	602,061	623,010
Зголемувања	1,240	-
Амортизација на разграничени донации (Белешки 5, 16)	(21,156)	(20,949)
Состојба на 31 декември	582,145	602,061

Разграничените донации во вкупна набавна вредност од 682,141 илјади Денари произлегуваат од реализирани проекти за магистрални и регионални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходните години, а кои патншта и принаѓаат на Агенцијата. Овие разграничени донации се амортизираат како приходи за времетраење на векот на користење на овие средства почнувајќи од денот кога истите се стекнати и пуштени во употреба, односно од 1 јануари 2008 година. Годишниот износ на амортизација на овие одложени приходи изнесува 21,156 илјади денари.

Во текот на 2012 година, Агенцијата има превземено средства во вид на опрема во износ од 1,240 илјади денари од ЈП Македонијатат и подружница Аминне БЛУ Македонија.

13 Примени позајмици

Долгорочни позајмици

Издавач / Позајмувач	Оригинална валута на заемот	Услови на отплата	Доспева- ње	Каматна стапка променли- ва / (фиксна)	Камат- на стапка	2012	2011
ЕИБ I	ЕУР	30 полугодишни рати	15.04.2018	Променли- ва	2.5%	1,584,943	1,873,267
ЕИБ II	ЕУР	36 полугодишни рати	15.05.2024	Променли- ва	3.62%	2,526,074	2,745,956
ЕБОР (ЕБРД)	ЕУР	21 полугодишна рата	20.03.2018	Променли- ва	Либор+ 1	1,230,000	1,453,755
МБОР (ИБРД)	ЕУР	24 полугодишни рати	15.06.2024	Променли- ва	Либор	870,149	922,575
4859 МК	ЕУР	30 полугодишни рати	15.03.2028	Променли- ва	Либор	2,875,995	2,332,344
МБОР (ИБРД)	ЕУР	30 полугодишни рати	15.03.2028	Променли- ва	Либор	2,875,995	2,332,344
7532 МК	ЕУР	22 полугодишни рати	05.06.2023	-	-	984,000	448,986
ЕБОР (ЕБРД)	ЕУР	22 полугодишни рати	05.06.2023	-	-	984,000	448,986
ЕИБ	ЕУР	-	-	-	-	11,917	-
Министер- ство за финансии	МКД	5 годишни рати	2012	-	Без камата	-	100,418
						10,083,078	9,877,301
Намалено за: тековна достасаност на примени позајмици						(1,037,179)	(890,793)
						9,045,899	8,986,508

Со состојба на 31 декември 2012 година, планот за отплата на примените позајмици е како што следи:

	илјади Денари
Во рок од 12 месеци	1,037,179
Од 1 до 3 години	2,220,430
Над 3 години	6,825,470
	10,083,149

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012 година
 (Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

14	Обврски кон добавувачи и останати обврски	2012	2011
	Обврски кон добавувачи		
	Обврски кон добавувачи во земјата	475,814	800,316
		475,814	800,316
	Останати обврски		
	Пресметани камати	34,257	-
	Обврски за експропријација	5,692	7,480
	Обврски спрема вработени	103	2,391
		40,052	9,871
		515,866	810,187
15	Приходи од надомести	2012	2011
	Приходи од Буџет на Република Македонија	1,235,000	1,831,000
	Приходи од надоместоци за употреба на автопати	1,152,805	1,053,315
	Приходи од регистрација на моторни возила	977,869	686,334
		3,365,674	3,570,649
Во текот на 2012 година, согласно тековната законска регулатива, Агенцијата примила од буџетот на Република Македонија прилив во вкупен износ од 1,235,000 илјади Денари (2011: 1,831,000 илјади) за изградба, реконструкција, одржување и заштита на јавните патишта			
16	Останати оперативни приходи	2012	2011
	Приходи од надомест по други основи	140,063	120,880
	Приходи од донации	21,156	20,949
	Останати приходи	854	101
		162,073	141,930
17	Расходи од деловното работење	2012	2011
	Реконструкција и одржување на патишта	783,858	921,413
	Трансфери на надомести на ЕЛС	300,000	300,000
		1,083,858	1,221,413
18	Трошоци за вработените	2012	2011
	Бруто плати	58,239	26,930
	Останати задолжителни надоместоци за вработените	324	159
		58,563	27,089

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012 година
(Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

19	Останати деловни расходи	2012	2011
	Трошоци за провизии на здруженија за регистрација	72,695	24,389
	Расходи за комунални услуги	36,345	30,068
	Трошоци за поправки и одржување	9,987	2,887
	Останати услуги	8,463	18,453
	Потрошени материјали	3,403	1,315
	Репрезентација	689	855
	Трошоци за осигурување	129	392
	Останати оперативни трошоци	7,887	11,205
		139,598	89,564

20	Финансиски (расходи)	2012	2011
	Расходи за камати од примени позајмици	252,738	238,165
	Негативни курсни разлики	9,506	10,186
		262,244	248,351

21 Трансакции со поврзани страни

Основач на Агенцијата е Влада на РМ и во текот на 2012 година Агенцијата има трансакции со Владата и владините тела.

Трансакции со клучниот раководен кадар

	2012	2011
Користи на клучен раководен кадар	1,847	2,536

22 Неизвесни обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2012 година, судски постапки покренати против Агенцијата изнесуваат вкупно 906,021 илјади Денари (2011: 969,842 илјади Денари). Не е евидентирано резервирање на дебот на билансирање, бидејќи професионалните правни совети покажуваат дека нема веројатност за појава на значителни загуби. Освен тоа, разни правни дејствија и побарувања може да се појават во иднина против Агенцијата од правните спорови и побарувања кои може да се јават во текот на редовното деловно работење. Поврзаните ризици се анализираат според веројатноста да се појават. Иако резултатот од оваа проблематика не може ескоган со сигурност да се утврди, Раководството на Агенцијата верува дека нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Даночни обврски

Даночните книги и евиденцијата на Агенцијата за 2012 година не се ревидирани од страна на даночните власти, поради што евидентирањите даночни обврски во овие финансиски извештаи не може да се сметаат за конечни. Дополнителните даноци и евентуалните санкции кои би можеле да произлезат доколку биде извршена таква даночна инспекција не може да се утврдат разумна сигурност.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012 година

(Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

23 Настани по датумот на известувања

На 28 декември 2012 година, на седница на Влада на РМ беше донесена Одлука за основање на Јавно претпријатие за државни патенти (Сл.весник бр.1 од 2 јануари 2013 година). Со оваа Одлука средствата за основање на Јавното Претпријатие за државни патенти во висина од 5,000 илјади Денари кои се наоѓаат на сметката на Агенцијата за државни патенти во рамки на трезорската сметка, и се дел од салдото кое на денот на отворање на сметката на Јавно Претпријатие за државни патенти и истите од страна на Министерство за финансии ќе бидат префрлени на сметката на Јавното Претпријатие за државни патенти заедно со останатите средства кои се наоѓаат на трезорската сметка на Агенцијата за државни патенти. На 03 јануари 2013 година со регистрирање на Јавното претпријатие за државни патенти во Централен регистар на РМ, во соодветниот регистар се избриша Агенцијата за државни патенти.